

Jari Kostama
11.10.2021

Talousvaliokunta
Eduskunta
Talousvaliokunta@eduskunta.fi

Asia: HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Energiateollisuus ry:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Energiateollisuus ry (ET) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Energiaverouudistus tuo ennakoitavuutta

Energia-ala investoi päästöttömään energiantuotantoon, energiaverkkoihin ja uuteen teknologiaan yli 2,5 miljardia euroa vuosittain. Ala on sitoutunut hallituksen tavoitteeseen olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa noin 40 miljardin euron investointeja. Näiden investointien toteuttamiseksi on oleellista, että näkymä investointiympäristöstä on ennakoitava ja johdonmukainen. Valtion talousarvioesitys pitää kiinni ohjelmastaan jokseenkin kiitettävästi. Joskin hallitusohjelmaan kirjattu energiaverotuksen kokonaisuudistus antaa vielä odottaa itseään.

Nykyinen energiaverotus perustuu haittoihin, mutta niiden poistuessa veropohja alkaa hapertua. Mittavia ja pitkäjänteisiä investointeja tekevä energia-ala tarvitsee mahdollisimman pian tiedon siitä, mihin suuntaan verotusta tullaan kehittämään jatkossa. ET pitääkin siksi erittäin tärkeänä, että laaja yhteiskunnallinen keskustelu fossiilitalouden jälkeisestä yhteiskunnasta käytäisiin nyt. Syksyn aikana laadittava energiaverotuksen tiekartta tukisi tätä tavoitetta.

Vähäpäästöiseen lämmön tuotantoon kohdistuvat kannustimet tuovat ilmastopoliittisesti vaikuttavia tuloksia

Kaukolämpöverkkoon lämpöä tuottavien lämpöpumppujen, konesalien ja sähkökattiloiden siirto edullisempaan sähköveroluokkaan toteutui hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti. Siirto vauhdittaa päästöttömän lämmön hyödyntämistä ja on jo sellaisenaan merkittävä ilmastotoimi. Jatkossa alempi verokanta tulisi ulottaa myös kaukolämpöverkoissa kiertävän veden pumppauksen käytettävään sähköön.

ET on myös erittäin tyytyväinen siihen, että lämmityspolttoaineiden valmisteveroja ei kiristetty. Verotuksen kiristyminen olisi nostanut kuluttajien kustannuksia vähentämättä päästöjä. Nyt päätetyt toimenpiteet vaikuttavat toiseen suuntaan: lämmön tuotantokustannukset laskevat samalla kun päästöt vähenevät.

Toinen vähäpäästöiseen lämmöntuotantoon kohdistuva kannustin on se, että biokaasun lämmityskäytölle ei tule veroa. Päätös mahdollistaa biokaasun tuotannon lisäämisen, ja hyödyntämisen lämmityksessä. Toivottavasti tästä päätöksestä myös pidetään kiinni. Hiljattain lausunnolla olleessa valtiovarainministeriön valmistelemissa hallituksen esitysluonnoksessa energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi biokaasun lämmityskäytön verottomuus jää puolitiehen. Luonnoksen mukaan biokaasu voi näet olla

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

verotonta vain, jos biokaasu on tuotettu saman jakeluverkon alueella. Sen sijaan siirtoverkkoon syötetty biokaasu jäisi verottomuuden ulkopuolelle. Tämä ei vastaa budjettiriihen kirjausta, jossa tämän kaltaisia rajoituksia ei ole tehty.

Energiatuilla vauhditetaan siirtymistä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa

Energia-alan vähähiilisyystiekartan mukaan alan investoinnit suuntautuvat puhtaaseen tuotantoon ja -jakeluun maanlaajuisesti. Yritysten tekemät investoinnit takaavat sen, että asiakkaat saavat käyttöönsä uuden, älykkään ja ilmastoystävällisen energiajärjestelmän. Hiilineutraali yhteiskunta vaatii markkinaehtoista uusiutuvaa sähkön- ja lämmöntuotantoa, vahvoja energiaverkkoja ja älykkäitä ratkaisuja.

Talousarvion mukainen energia- ja innovaatiotukien huomattava kasvu, ennen kaikkea EU:n elpymisvälineen mahdollistamana, edesauttaa merkittävästi niin energia-alan kuin muidenkin elinkeinoelämän vähähiilisyystiekarttojen toimeenpanoa ja tavoitteiden saavuttamista. Tästä suuret kiitokset hallitukselle!

Energia- ja innovaatiotukien avulla voidaan vauhdittaa energiamurroksen kannalta keskeisten teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa. Tärkeitä kohteita ovat mm. merituulivoimaan, suuren kokoluokan aurinkovoimaan, geotermiseen energiaan, hiilidioksidin talteenottoon ja käyttöön, sähköisen liikenteen jakeluinfraan sekä biokaasuun liittyvät investoinnit. Myös kaukolämpöön liittyvät investoinnit hukkalämpöjen hyödyntämiseen, lämpöpumppuihin, kaukolämpövarastoihin sekä kykyyn toimia sähköjärjestelmän jouston lähteenä ovat merkittäviä tukikohteita.

Lisätietoja: Jari Kostama, jari.kostama@energia.fi, 050 3011 870